

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/203/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119015038
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3119015038.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného K. J., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom V., Na záhrade XXXX/XA, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 06.05.2020, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Fialu a prísediacich Dagmary Nedomovej a Vincenta Bezdedu takto

rozhodol:

I. Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku sa odsúdený K. J., nar. XX.XX.XXXX, podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/10/2013 zo dňa 16.12.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/17/2016 zo dňa 13.04.2017.

II. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určuje súd odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

odôvodnenie:

Dňa 30.08.2019 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného K. J., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, podaný prostredníctvom obhajcu.

Súd následne o predmetnom návrhu rozhodol uznesením sp. zn. 6Pp/203/2019 zo dňa 14.10.2019 (č. I. 38), a to tak, že odsúdeného podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň určil odsúdenému skúšobnú dobou vo výmere 2 (dva) roky.

Proti uvedenému rozhodnutiu zahlásil po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí prokurátor sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 3Tos/119/2019 zo dňa 12.02.2020 (č. I. 51) a to tak, že zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým súd rozhodol o podmiennečnom prepustení odsúdeného. Zároveň krajský súd uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že:

„Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'ovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode. Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil

práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Okresný súd v posudzovanom prípade týmito hľadiskami sa dôsledne neriadil, neprihliadol na všetky okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre podmienené prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale že možno

od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, nevykonal v uvedenom smere všetky potrebné dôkazy a dospel preto k predčasnému záveru.

Z hodnotenia odsúdeného riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd, síce vyplýva záver, že odsúdený si v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody vybuvoval dostatočné pracovné návyky - svoje pracovné povinnosti si plní na požadovanej úrovni, za čo bol aj disciplinárne odmenený formou pochvaly, čím si tak odsúdený vytvoril predpoklad riadne sa zamestnať po výkone trestu a tým predchádzať trestnej činnosti. No v tomto smere nemožno prehliadnúť i skutočnosť, že v minulosti u odsúdeného sa vyskytli aj negatívne poznatky, keď sa v kuchyni nevenoval pridelenej práci, začo bol z pracoviska vyradený. Čo sa týka programu zaobchádzania, tento bol u odsúdeného zameraný najmä na rešpektovanie spoločenských a právnych noriem, prijatie zodpovednosti za svoje konanie a kritický postoj k trestnej činnosti. Pričom odsúdený len čiastočne plní tieto stanovené ciele programu zaobchádzania, nakoľko v edukačnej časti sú prítomné rezervy z dôvodu nedostatočného kritického postoja k svojej spáchanej trestnej činnosti. Navyše resocializačná prognóza

u odsúdeného bola vyhodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, a to najmä z dôvodu závažnosti spáchaného trestného činu a nekritickosti k tomuto spáchanému trestnému činu, a tiež počtu odsúdení. Počas doterajšieho výkonu trestu odsúdený bol len 1-krát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol. Záverom hodnotenia ústav konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok

na podmienené prepustenie a preto neodporučil odsúdeného podmienené prepustiť z výkonu trestu s dohľadom.

Krajský súd považuje za potrebné uviesť, že okresný súd sa dôsledne nezaoberal a nevysporiadal s okolnosťami z hľadiska ním vysloveného záveru o splnení podmienok

na podmienené prepustenie, predovšetkým čo sa týka skutočností vyplývajúcich z hodnotenia ústavu- nedostatočného kritického postoja odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, rozsahu plnenia stanovených cieľov programu zaobchádzania a z pohľadu vyhodnotených rizikových faktorov u odsúdeného (najmä s ohľadom na závažnosť spáchaného trestného činu) a z nich vyplývajúceho stredného rizika sociálneho zlyhania. Z uvedeného dôvodu nebolo v tomto sťažnostnom konaní objektívne možné posúdiť splnenie všetkých predpokladov pre vedenie riadneho života na slobode a preskúmať tak správnosť záverov okresného súdu a na ich podklade vyslovených výrokov napadnutého uznesenia.

Na základe uvedených dôvodov preto krajský súd na podklade dôvodne podanej sťažnosti prokurátora podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a nariadil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Po vrátení veci bude úlohou okresného súdu pripojiť si spis Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/10/2013, riadne sa vysporiadať s uvedenými okolnosťami týkajúcimi sa splnenia podmienok a existencie zákonnej možnosti podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, a rovnako s ostatnou argumentáciou prokurátora, na ktorú poukázal v písomných dôvodoch sťažnosti.

Súd na základe vyššie uvedeného pripojil spis Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/10/2013 a následne vytýčil termín verejného zasadnutia, na ktorom vec znovu prejednal.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 10) súd zistil, že odsúdený je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/10/2013 zo dňa 16.12.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/17/2016 zo dňa 13.04.2017, pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 24.04.2017 a ktorý má predpokladane po započítaní väzby (od 29.09.2012 do 26.08.2013) vykonať dňa 27.05.2021.

Lehota na podanie návrhu o podmienené prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 27.09.2019.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom (č. I. 9) vyplynulo, že odsúdený nastúpil na výkon trestu odňatia slobody sám do ÚVTOS a ÚVV Ilava. Žiadne porušenia ústavného poriadku, ani časového rozvrhu dňa neboli zaznamenané. Dňa 30.05.2017 bol premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou. Z dostupnej dokumentácie nie sú zaznamenané žiadne negatíva v správaní odsúdeného. Dňa 08.08.2017 bol premiestnený do ÚVTOS Dubnica nad Váhom. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v tamojšom ústave prebehla bez problémov. Jeho správanie a vystupovanie je voči personálu slušné, komunikatívne, bez negatívnych prejavov, svoje požiadavky predkladá legitímnym spôsobom. Pri plnení základných povinností vyplývajúcich z ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa sa v minulosti vyskytli porušenia, keď bol odsúdený upozornený na ustrojenosť a holenie. Uloženie osobných vecí a rešpektovanie zásad osobnej hygieny i kolektívnej hygieny je bez nedostatkov. Odsúdený svoj voľný čas začal využívať efektívnejšie. Začal využívať možnosti ústavného ihriska, kde cvičí, behá, alebo hrá kolektívne športy s inými odsúdenými. Fond ústavnej knižnice využíva. Zúčastňuje sa na kvízoch realizovaných v sektore i mimo neho a zúčastnil sa premietania filmu s protidrogovou tematikou. Odsúdený bol zaradený na viacerých pracoviskách vnútri ústavu. Vyskytli sa negatívne poznatky v pracovnej oblasti, keď sa v kuchyni pre odsúdených nevenoval pridelenej práci, na základe čoho bol z pracoviska vyradený. Aktuálne je zaradený na pracovisku v ústave Prekab. Pracovné povinnosti si plní na požadovanej úrovni, za čo bol disciplinárne odmenený formou pochvaly. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zlepšil jeho prístup pri čistiaciach a upratovacích prácach. Odsúdený sa počas výkonu trestu pravidelne kontaktuje s primárnou rodinou formou korešpondencie a telefonovania a návštev. Na návštevy mu pravidelne chodí matka, otec a brat. Sporadicky mal návštevu starej mamy. Z dostupnej dokumentácie je zrejmé, že jeho bývalá priateľka vzťah s odsúdeným počas výkonu trestu ukončila, preto ju už nekontaktuje. Počas doterajšieho výkonu trestu bol 1-krát disciplinárne odmenený. Disciplinárne potrestaný nebol. Stanovený program zaobchádzania u odsúdeného je zameraný najmä na rešpektovanie spoločenských a právnych noriem, prijatie zodpovednosti za svoje konanie a kritický postoj k trestnej činnosti. Ďalej je zameraný na aktívne a zmysluplné využívanie voľného času, upevnenie pracovných návykov a zručností a udržanie vzťahov s primárnou rodinou. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia v bodoch zaraďovanie do práce, aktivity vo voľnom čase a vzťahy s vonkajším svetom. Rezervy sú v bode edukácia z dôvodu nedostatočne kritického postoja k spáchanej trestnej činnosti. Riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je hodnotené ako stredné. Rizikovými faktormi sú najmä závažnosť trestného činu, počet odsúdení a nekritickosť k spáchanému trestnému činu. Záverom ústav konštatoval, že odsúdený čiastočne spĺňa podmienky pre podmiennečné prepustenie, pričom ústav neodporúča odsúdeného podmiennečne prepustiť.

Z odpisu registra trestov (č. I. 12) odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 3-krát súdne trestaný, pričom vo výkone trestu je po 1-krát. Zároveň v prípade predchádzajúcich odsúdení (vec OS Trenčín sp. zn. 2T/262/1997 a Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 5T/134/1998) sa na odsúdeného hľadí akoby nebol odsúdený.

Z Čestného vyhlásenia zo dňa 22.08.2019 (č. I. 5) vyplynulo, že rodičia odsúdeného J. J. a Y. J. vyhlásili, že poskytnú odsúdenému bývanie v mieste ich trvalého pobytu, zároveň budú na neho v rámci ich možností dohliadať, aby po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viedol riadny život. Taktiež uviedli, že sa budú snažiť pomôcť odsúdenému pri vytvorení podmienok, aby mohol čím skôr získať zamestnanie a začal pracovať.

Z potvrdenia od spoločnosti XX H., s.r.o. (č. I. 6) vyplynulo, že menovaná spoločnosť poskytne odsúdenému pracovné miesto, v prípade, že ten bude prepustený z výkonu trestu.

B. ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania nedošlo k žiadnym zmenám.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanej žiadosti, keď z 5 rokov má 4 roky odsedené, svoje konanie ľutuje, na slobode povedie riadny život. Na otázku predsedu senátu ohľadom postoja k trestnej činnosti uviedol, že 4 roky sú dostatočný čas aby si uvedomil niektoré veci, prehodnotil situáciu. Podľa jeho názoru má kritický postoj k trestnej činnosti, na slobode povedie riadny život tak aby sa do výkonu trestu už nevrátil. Ďalej uviedol, že v prípade čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti

komunikoval s pedagógom, ktorý mu uviedol, že z jeho skúseností vie, že ľudia nemenia svoje názory a z tohto dôvodu mu nekritický postoj k trestnej činnosti odmieta zmeniť. Záverom dodal, že skutok ľutuje.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Nepovažujem za potrebné opakovať skutočnosti, ktoré boli uvedené v návrhu, týmito sa súd zaoberal mal ich za preukázané a návrhu vyhovel. Krajský súd rozhodnutím, ktorým zrušil rozhodnutie okresného súdu poukázal na dôvody sťažnosti OP, ktoré boli tri a to nekritický postoj odsúdeného k spáchaniu trestnej činnosti, závažnosť trestného činu a počet odsúdení. Chcem sa vyjadriť k týmto trom skutočnostiam. Pokiaľ ide o počet odsúdení bolo tam jedno 23 rokov staré, z roku 97, táto skutočnosť nemôže mať negatívny vplyv na rozhodnutie o podmieňanom prepustení. Uplynulo veľa rokov, kedy odsúdený viedol riadny život. Pokiaľ ide o závažnosť trestného činu toto je skôr otázka týkajúca sa splnenia formálnych predpokladov k podmieňanému prepusteniu, pretože závažnosťou trestného činu je určovaná doba výkonu trestu... Napokon pokiaľ ide o údajne nedostatočný kritický postoj odsúdeného k trestnému činnosti, tu zdôrazňujem predovšetkým to, že takéto hodnotenie vychádza z postoja odsúdeného trestnej činnosti, ktorý prezentoval v rámci svojej obhajoby, v základnom trestnom konaní, a ak by mu jeho obhajoba v trestnom konaní, na ktorú mal plné právo, mala teraz vytvárať prekážky na podmieňané prepustenie, tak by išlo o celkom nezákonný zásah do jeho práva na obhajobu. Odsúdený sa v tr. konaní bráni, páchanie skutku popiera, a keď napriek tomu jeho obhajoba nebola preukázaná, riadne nastúpil do výkonu trestu, rozsudok plne rešpektoval, vo výkone trestu sa slušne správal, plní všetky podmienky, bol jedenkrát odmenený, a ak jeho žiadosť o podmieňané prepustenie mala byť zamietnutá len preto, že bol presvedčený, že skutok, za ktorý je odsúdený, sa nestal tak, ako mu bola uznaná vina, tak by išlo o protiprávny postup. Odsúdený má právo na svoj názor na trestnú činnosť, za ktorú je odsúdený, a nemožno ho takýmto spôsobom donucovať k akémusi dodatočnému priznaniu, rozhodujúce je, že trest riadne nastúpil, vykonal jeho časť, po uplynutí ktorej mohol požiadať o podmieňané prepustenie, a že svojím správaním, preukázal, že je schopný na slobode viesť riadny život, vychádzajúc z týchto skutočností, hlavne z toho, že listinami preukázal, že má kde bývať, a že môže získať aj zamestnanie, sú splnené všetky materiálne predpoklady jeho zaradenia do riadneho života. Preto navrhujem, aby súd jeho žiadosť vyhovel a podmieňane ho prepustil s určením primeranej skúšobnej doby.“

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Vzhľadom k tomu, že odporúčanie ústavu zostalo nemenné, aj naďalej sa u odsúdeného neodporúča jeho podmieňané prepustenie s tým, že sa poukazuje na resocializačnú prognózu, ktorá je iba stredne priaznivá a u odsúdeného je aj naďalej stredné riziko sociálneho zlyhania, zotrvávam na tom, že nie sú splnené podmienky k podmieňanému prepusteniu odsúdeného, preto navrhujem žiadosť zamietnuť.“

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmieňané prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmieňane prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieňaného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňaného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieňaného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňaného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieňaného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňaného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmienčné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienčného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienčného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienčnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienčným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienčne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienčného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody), a taktiež bola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienčné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje svoje polepšenie, a to schopnosťou viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak sa v danom prípade táto podmienka tiež javila ako splnená. Je síce pravda, že sa u odsúdeného vyskytli určité

nedostatky v súvislosti s dodržiavaním ústavného poriadku (upozornený na ustrojenosť a oholenie, nedostatočné venovanie sa pridelenej práci), avšak vzhľadom ku skutočnosti, že odsúdenému nebol za predmetné nedostatky udelený disciplinárny trest ako aj charakter predmetných previnení, ktorých závažnosť je podľa súdu nízka, nejde podľa súdu o také nedostatky, pre ktoré by mal konštatovať nesplnenie druhej podmienky. Nakoniec odsúdený svoje správanie napravil a obdobného konania sa následne už nedopúšťal. V tomto súd poukazuje pokiaľ ide o nevenovanie sa práci, že odsúdený je vo výkone trestu znova pracovne zaradený, pričom svoje pracovné povinnosti si plní, ba dokonca bol za ich plnenie aj disciplinárne odmenený.

Splnená bola aj tretia z citovaných podmienok, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode a neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy.

Vzhľadom na uvedené sa tak súd nestotožnil s hodnotením ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd pri hodnotení tretej podmienky prihliadol na to, že odsúdený vo výkone trestu preukázal svoje polepšenie, pričom vo výkone trestu je pracovne zaradený, čím si vytvoril predpoklady po výkone trestu riadne sa zamestnať a predchádzať tak trestnej činnosti. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj

na to, že odsúdený bol za plnenie si pracovných povinností aj 1-krát disciplinárne odmenený. Nakoniec odsúdený predložil aj potvrdenie o poskytnutí zamestnania od spoločnosti XX H.. (č. I. 6). Z hodnotenia ústavu zároveň vyplynulo, že odsúdený má vybudované riadne sociálne zázemie, keď už počas doby výkonu trestu udržiaval kontakt s rodičmi. V tejto súvislosti je navyše daný aj predpoklad, že rodičia poskytnú ubytovanie odsúdenému po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, čo má súd potvrdené aj z predloženého čestného vyhlásenia rodičov odsúdeného (č. I. 5). Z uvedeného súd vyvodil, že v prípade prepustenia odsúdeného na slobodu ten nebude vzhľadom k jeho vybudovaným pracovným návykom, prísľubu zamestnania, ale aj s ohľadom na jeho sociálne zázemie odkázaný na páchanie trestnej činnosti v prípade zabezpečovania si svojich základných životných potrieb (ubytovanie, strava).

Súd sa ďalej zaoberal ďalšími okolnosťami významnými pre splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, na ktoré vo svojom zrušujúcom rozhodnutí upozorňoval krajský súd, konkrétne súd zameral pozornosť na nedostatočne kritický postoj odsúdeného k trestnej činnosti, rozsah plnenia stanovených cieľov zaobchádzania ako aj na rizikové faktory uvedené v hodnotení ústavu (závažnosť trestného činu, počet odsúdení a nekritickosť k spáchanému trestnému činu). Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že vyššie uvedené nedostatky nie sú v súčasnosti opodstatnené resp. nie sú takého charakteru, pre ktorý by súd nemohol očakávať vedenie riadneho života odsúdeným na slobode.

Pokiaľ ide o I. opakované páchanie trestnej činnosti je pravdou, že odsúdený bol celkom už 3-krát súdne trestaný. V tejto súvislosti je však nutné uviesť, že predchádzajúce odsúdenia sú relatívne staršieho dáta, a to odsúdenie vo veci OS Trenčín sp. zn. 2T/262/1997, právoplatné v roku 1997 (trestný čin obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb.) a odsúdenie vo veci Vojenského obvodového súdu Bratislava sp. zn. 5T/134/1998, právoplatné v roku 1998 (trestný čin neuposlušnosť rozkazu podľa § 273 ods. 1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb.). Od tejto doby až do spáchania skutku, pre ktorý je odsúdený v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, t. j. do 29.09.2012 uplynula pomerne dlhá doba, počas ktorej odsúdený bol schopný viesť riadny život. Je teda zrejmé, že v prípade odsúdeného nejde o osobu narušenú kriminálnym spôsobom života. Súd sa preto nemohol stotožniť s námietkou prokurátora uvedenou v sťažnosti, ktorý nesplnenie druhej materiálnej podmienky v podstate odvodzoval od toho, že odsúdený sa už v minulosti dopustil charakterovo obdobnej trestnej činnosti zasahujúcej do osobnej slobody fyzických osôb. Naopak je potrebné uviesť, že predchádzajúce odsúdenia mali na odsúdeného prevýchovný vplyv, keďže tento po skutočne dlhú dobu viedol riadny život. Z toho možno teda vyvodiť, že v prípade odsúdeného ide o osobu, na ktorú má výkon uložených trestov reálne pozitívny efekt. Nakoniec je potrebné poukázať, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody

po prvýkrát a teda neexistuje v prípade odsúdeného negatívny poznatok o tom, že by tento druh trestu nemal pozitívny vplyv na jeho prevýchovu. Súd poukazuje, že trest odňatia slobody je v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky najprísnejším trestom, a z tohto pohľadu je jeho nápravný vplyv na páchatela vyšší ako je tomu pri ostatných druhoch trestoch. Aj preto možno mať za to s poukazom na vyššie rozobrané pozitívne skutočnosti o odsúdenom, že v

jeho prípade je doterajšie pôsobenie týmto druhom trestu dostatočné. V tejto súvislosti súd uvádza, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

V prípade II. závažnosti spáchanej trestnej činnosti súd uvádza, že táto sama o sebe nemôže byť prekážkou pre podmienené prepustenie, ak inak odsúdený spĺňa zákonné podmienky, keď závažnosť trestnej činnosti je zohľadnená jednak vo výmere uloženého trestu odňatia slobody, ale aj tým, že odsúdený môže byť podmienené prepustený až po vykonaní určitej výmery trestu, ktorej doba je závislá od toho či sa jedná o prečin, zločin resp. obzvlášť závažný zločin, teda práve od závažnosti trestnej činnosti.

Nakoniec pokiaľ ide o III. nedostatočne kritický postoj k trestnej činnosti a rozsah plnenia programu zaobchádzania súd uvádza, že kritickosť nazerania na vlastnú trestnú činnosť je vo svojej podstate vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v podstate iba v jeho správaní. Z uvedeného tak vyplývajú aj následné ťažkosti pri hodnotení odsúdeného, keď v prípade niektorých druhov trestnej činnosti je veľmi náročné určiť či u odsúdeného došlo k vnútornému uvedomeniu si závadovosti vlastného kriminálneho správania. V tomto súd poukazuje, že sú to práve páchatelia sexuálne motivovanej trestnej činnosti, ktorí majú problém navonok priznať spáchanie predmetnej trestnej činnosti, pričom toto ich nepriznanie nie je vždy prejavom schvaľovania predmetnej trestnej činnosti, ale je prejavom ich pocitu hanby. Nakoniec v prípade takejto trestnej činnosti zákonodarcu v ust. § 257 ods. 1 Tr. poriadku umožnil namiesto vyhlásenia o vine urobiť ekvivalentné vyhlásenie o tom, že páchatel nepopiera spáchanie skutku. Z týchto dôvodov preto súd pristúpil obozretne k hodnoteniu ústavu o postoji odsúdeného k trestnej činnosti. Nakoniec z tohto hodnotenia ani len nevyplýva v čom nekritickosť odsúdeného vlastne spočíva. V prospech hodnotenia odsúdeného v tejto časti podľa súdu vyznieva tá skutočnosť, že z jeho strany nejde o patologickú sexuálnu agresivitu ako to vyplynulo zo znaleckého posudku č. 256/2012 z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria (str. 9 rozsudku OS Trenčín sp. zn. 8T/10/2013 zo dňa 16.12.2015 - č. I. 13). Je potrebné uviesť, že inštitút podmieneného prepustenia je vnímaný aj ako „pokračovanie“ trestu v iných podmienkach a to v podmienkach na slobode, kde má byť samotná náprava odsúdeného zavŕšená, a to tým, že odsúdený je motivovaný k vedeniu riadneho života pod hrozbou neosvedčenia sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia. Inými slovami určité menej závažné nedostatky sú u odsúdeného tolerovateľné. V prípade programu zaobchádzania odsúdený tento v podstate neplní „iba“ kvôli jeho postoju k spáchanej trestnej činnosti, v ostatných častiach program zaobchádzania plní.

Súd ďalej v zmysle § 66 ods. 2 Tr. zákona prihliadol k povahe spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, v tomto prípade pre trestný čin znásilnenia. V tejto súvislosti súd skúmal či sú u odsúdeného také nedostatky, ktoré by nasvedčovali tomu, že u odsúdeného nedošlo k náprave tých negatívnych rysov jeho osobnosti, pre ktoré sa dopustil trestnej činnosti, pre ktorú je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Z obsahu hodnotenia ústavu však súd takéto negatíva nezistil. Ďalej súd prihliadol k znaleckému posudku č. 256/2012 z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria (str. 9 rozsudku OS Trenčín sp. zn. 8T/10/2013 zo dňa 16.12.2015 - č. I. 13), z ktorého vyplynulo, že v prípade odsúdeného je jeho sexuálna preferencia determinovaná jeho hypersexualitou, nejedná sa však o patologický agresívny prístup v eroticko - sexuálnej oblasti, ale len o menej zdržanlivé a menej disciplinované uspokojovanie potrieb.

Z uvedeného tak plynie, že odsúdený síce má určité problémy so sebaovládaním pokiaľ ide o uspokojovanie jeho sexuálnych potrieb, avšak tie neprerástli do patologického stavu, navyše odsúdenému nebola uložená ani žiadna ochranná liečba. Z psychiatrického hľadiska znalec zároveň konštatoval, že odsúdený nie je nebezpečný pre spoločnosť. Vzhľadom na uvedené napriek vyššie spomenutej hypersexualite odsúdeného nepovažuje súd osobnosť odsúdeného za natoľko narušenú, že by od neho nebolo možné očakávať vedenie riadneho života v podmienkach na slobode.

Na záver pokiaľ prokurátor poukazoval, že resocializačná prognóza je u odsúdeného vyhodnotená ako menej priaznivá pri strednom riziku sociálneho zlyhania, tu súd poukazuje, že predmetný záver ústavu vychádza z tzv. formulára Hodnotenia rizika sociálneho zlyhania (č. I. 10 - druhá strana), ktorý je iba jedným z dôkazov, na ktoré súd prihliada v tomto konaní. V súvislosti s predmetným formulárom

súd poukazuje, že odsúdenému bolo uložených celkom 6 negatívnych bodov, ktoré ho zaraďujú do stredného rizika sociálneho zlyhania, t. j. odsúdený je na rozhraní medzi nízkym a stredným rizikom sociálneho zlyhania, keď nízke riziko je v bodovom pásme od 0 - 5 bodov. Aj z tohto je teda zrejmé, že miera narušenie odsúdeného nebude vysoká. Ďalej súdu v rámci hodnotenia dotazníka neušlo pozornosti, že odsúdenému boli udelené 2 negatívne body za to, že celkový súhrn jeho odsúdení je 3 a viac. V tomto musí súd konštatovať, že má isté pochybnosti o relevancii takéhoto automatického napočítavania odsúdení, a to jednak z dôvodu, že v prípade 2 odsúdení sa na odsúdeného hľadí akoby nebol odsúdený, no predovšetkým z dôvodu, že predmetný dotazník nijak nezohľadňuje časový odstup páchania jednotlivých trestných činov. V tomto konkrétnom prípade dokázal odsúdený viesť riadny život od spáchania prvých dvoch trestných činov až

po trestný čin, pre ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody v súčasnosti po dobu 14 resp. 15 rokov. Samostatnou kapitolou je následné pripočítanie jedného negatívneho bodu za pohlavie odsúdeného. Podľa názoru súdu uvedený faktor nie je takého charakteru, že by ho bolo nevyhnutne potrebné vždy hodnotiť významne v neprospech odsúdeného, najmä pokiaľ ide o hraničné prípady vyhodnotenia rizika sociálneho zlyhania. Navyše uvedený faktor môže vykazovať aj znaky diskriminácie. Vzhľadom na vyššie uvedené preto ani ústavom uvádzaný záver o strednom riziku sociálneho zlyhania nemôže byť sám o sebe dôvodom pre zamietnutie žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie. Nakoniec pokiaľ ide o samotné riziká sociálneho zlyhania (závažnosť trestného činu, počet odsúdení a nekritickosť k spáchanému trestnému činu), ktoré vzišli z predmetného dotazníka tie podrobne rozobral súd vo vyššie uvedených odsekoch z akých dôvodov ich nepovažoval v súčasnosti za aktuálne.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného bola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keďže odsúdený spĺňal všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie a súčasne určil odsúdenému skúšobnú dobu vo výmere 2 (dva) roky, ktorú vzhľadom na osobné pomery odsúdeného, spáchanú trestnú činnosť a ostávajúcu dobu výkonu trestu odňatia slobody, považoval za dostatočnú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.